

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΣΤΕ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ!

Εμείς, οι κάτωθι υπογεγραμμένες οργανώσεις, που εργαζόμαστε στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, εκφράζουμε τη βαθύτατη ανησυχία μας για τις πρόσφατες συλλήψεις περισσότερων από 6.000 μεταναστών και προσφύγων, μεταξύ των οποίων και Σύριοι πρόσφυγες, στην Κωνσταντινούπολη. Μας ανησυχούν ιδιαίτερα οι αναφορές και μαρτυρίες για απελάσεις στη Συρία,¹ οι εκπεφρασμένες προθέσεις της τουρκικής κυβέρνησης να προχωρήσει με τις απελάσεις, καθώς και οι καθοδηγούμενες από πολιτική σκοπιμότητα απειλές προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, σε ό,τι αφορά τη φιλοξενία προσφύγων.² Καλούμε λοιπόν την ΕΕ και τα κράτη μέλη της, αναγνωρίζοντας πως η Τουρκία είναι απρόθυμη και αδυνατεί να παρέχει προστασία στους πρόσφυγες κατ' αναλογία της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων, να τερματίσει όλες τις επιστροφές προς την Τουρκία ως ασφαλή τρίτη χώρα ή χώρα διέλευσης, να αναστείλει τη Συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας (Μάρτιος 2016) και να παρέχει προστασία σε όσους διαφεύγουν από πολέμους και διωγμούς επί ευρωπαϊκού εδάφους.

Επί τρία χρόνια, από την υιοθέτηση της [Κοινής Δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας](#), το Μάρτιο του 2016, οι οργανώσεις μας έχουν επανειλημμένα δηλώσει πως η Συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας οδηγεί στον υποβιβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών, ευρωπαϊκών αρχών.³ Η ουσία της «συμφωνίας» έγκειται στην αποδοχή από πλευράς Τουρκίας της επιστροφής κάθε πρόσφυγα που φτάνει στα ελληνικά νησιά από την Τουρκία, με αντάλλαγμα, από πλευράς ΕΕ, τη μη εφαρμογή της πολιτικής θεωρήσεων εισόδου για τους Τούρκους πολίτες και την παροχή βοήθειας ύψους 6 δισεκατομμυρίων ευρώ προς την Τουρκία, προς διασφάλιση των κατάλληλων συνθηκών υποδοχής για τους πρόσφυγες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και πολλές από τις

¹ Βλ. π.χ. “As 1,000 Syrians arrested in Turkey, crackdown fears intensify”, Al Jazeera, 29 Ιουλίου, 2019, <https://www.aljazeera.com/indepth/features/1000-syrians-arrested-turkey-crackdown-fears-intensify-190728102316961.html> και “Mass Deportation Campaign in Istanbul Against Syrians” Harek Act, <https://harekact.bordermonitoring.eu/2019/07/22/harekacts-weekly-digest-22-09-2019/?fbclid=IwARONHI0rNzA0H2cWiEkv7-ITWiYi2fS8jpmFEwHWHTsHn16W0AZ-DSZnkS0>

² Βλ. “Turkey suspends deal with the EU on migrant readmission”, Euractiv, 24 Ιουλίου, 2019, <https://www.euractiv.com/section/global-europe/news/turkey-suspends-deal-with-the-eu-on-migrant-readmission/>

³ Βλ., μεταξύ άλλων, EU-TURKEY LEADERS’ MEETING -MIGRATION AGENDA: EU, IT’S TIME TO ACT!, 26 Μαρτίου, 2018, <https://euromedrights.org/publication/eu-turkey-time-to-act/>

κυβερνήσεις των κρατών μελών της ΕΕ συνεχίζουν να παρουσιάζουν τη Συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας ως επιτυχή, μετρώντας την επιτυχία, αποκλειστικά, με βάση τη μείωση του αριθμού ανθρώπων που καταφέρνουν να φτάσουν στην Ευρώπη δια θαλάσσης, μέσω της οδού του Ανατολικού Αιγαίου. Την ίδια στιγμή, οι πρόσφυγες εξαναγκάζονται, μέσω της επιβολής του μέτρου του γεωγραφικού περιορισμού τους, να ζουν σε επικίνδυνες, απάνθρωπες και εξευτελιστικές συνθήκες στα ελληνικά νησιά, όπως έχει επισημανθεί και από Διεθνείς Οργανισμούς και θεσμούς εποπτείας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.⁴ Κατά συνέπεια, δεκάδες χιλιάδες πρόσφυγες ζουν υπό θλιβερές συνθήκες, ενόσω περιμένουν την απόφαση των ελληνικών αρχών για την παροχή προστασίας, ή την άρνησή της επί τη βάση της Τουρκίας ως «ασφαλούς χώρας».

Επί του παρόντος, εκατοντάδες Σύριοι αναφέρεται πως έχουν απελαθεί από την Τουρκία σε συνέχεια των πρόσφατων, κυβερνητικών μέτρων καταστολής των μη καταγεγραμμένων προσφύγων, ενώ οι τουρκικές αρχές αδυνατούν να εγγυηθούν την αποτελεσματική πρόσβαση στη διαδικασία καταγραφής των αιτημάτων διεθνούς προστασίας. Πολλοί από τους απελαθέντες αναφέρεται πως έχουν μεταφερθεί στα σύνορα μεταξύ Τουρκίας και Συρίας, κοντά στο Ιντλίμπ. Σύριοι πρόσφυγες και μετανάστες άλλων εθνικοτήτων έχουν επιπλέον υπαχθεί σε κράτηση από τις τουρκικές αρχές, εν όψει της απομάκρυνσής τους. Η τουρκική κοινή γνώμη έχει αρχίσει να σκληραίνει απέναντι στους Σύριους πρόσφυγες μετά τις πρόσφατες, τοπικές εκλογές⁵ στην Τουρκία, οι οποίες χαρακτηρίστηκαν από εξέχουσα ρητορική κατά των Σύριων, στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης της Τουρκίας.

Σε συνέχεια και των πρόσφατων δηλώσεων του Υπουργού Εξωτερικών της Τουρκίας, ως προς το ότι η Συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας αναστέλλεται μονομερώς, καθώς η Τουρκία δεν έχει λάβει τα πολιτικά ανταλλάγματα που της είχε υποσχεθεί η ΕΕ, καθώς και την

⁴ Π.χ., Έκθεση της Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Συμβουλίου της Ευρώπης Dunja Mijatović μετά από επίσκεψή της στην Ελλάδα, από τις 25 έως τις 29 Ιουνίου 2018, Comm DH(2018)24, 6 Νοεμβρίου 2018.
https://www.unhcr.org/5a7d67c4b?utm_source=PR_COMMS&utm_medium=email&utm_content=UNHCR%20Communication%20Service&utm_campaign=HQ_EN_BriefingNotes_171027

⁵ Βλ. π.χ. “Anti-refugee sentiments in Turkey at all-time high”, InfoMigrants, 29 Ιουλίου 2019, <https://www.infomigrants.net/en/post/18466/anti-refugee-sentiments-in-turkey-at-all-time-high>

εν συνεχεία άρνηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία έσπευσε να διαβεβαιώσει πως η Συμφωνία συνεχίζει να εφαρμόζεται, οι οργανώσεις μας καλούν την ΕΕ ή/και τις κυβερνήσεις των κρατών μελών της:

- Να ανακοινώσουν την άμεση αναστολή της Συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας
- Να σεβαστούν, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, την αρχή της μη επαναπροώθησης και να σταματήσουν τις επιστροφές προς την Τουρκία, από την Ελλάδα ή/και αλλού, οι οποίες αναλογούν με αλυσιδωτή επαναπροώθηση
- Να παρέχουν προστασία επί ευρωπαϊκού εδάφους σε όσους διαφεύγουν από πολέμους και διωγμούς
- Να παρέχουν αξιοπρεπείς συνθήκες υποδοχής, σε αρμονία με την Ευρωπαϊκή Οδηγία σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία
- Να εξασφαλίσουν πως οι πρόσφυγες δεν θα επανατραυματίζονται με το να γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης για πολιτικούς σκοπούς

Επιπλέον, καλούμε τα όργανα του ΟΗΕ και ειδικότερα την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες να εποπτεύουν τις επιστροφές από την Τουρκία όλων όσων βρίσκονται υπό καθεστώς προσωρινής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων των επιστροφών που αναφέρονται ως εθελούσιες.

Υπογράφουσες οργανώσεις:

EuroMed Rights Network

Center for Legal Aid – Voice in Bulgaria

Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες

Ligue algérienne pour la défense des droits de l'homme (LADDH)

Lebanese Center for Human Rights

Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου

HIAS Greece

Ομάδα Δικηγόρων για τα Δικαιώματα Προσφύγων και Μεταναστών

Πρωτοβουλία για τα Δικαιώματα των Κρατουμένων

Ελληνικό Παρατηρητήριο Των Συμφωνιών Του Ελσίνκι

AMERA International

L'Association Européenne pour la défense des Droits de l'Homme (AEDH)

Damascus Center for Human Rights Studies
Human Rights Association (İHD) (Τουρκία)
Urnammu for Justice & Human Rights
KISA – Action for Equality, Support, Antiracism (Κύπρος)
Tamkeen for Legal Aid and Human Rights- Jordan
Syrian Center for Media and Freedom of Expression
Cyprus STOP Trafficking
Symfiliosi (Κύπρος)
Andalus Institute
Italian Council for Refugees
Forum Tunisien pour les Droits Economiques et Sociaux
l'Association Démocratique des Femmes du Maroc (ADFM)
Refugee Support Aegean (RSA) – (Ελλάδα)
Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού (Ελλάδα)